



МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра експлуатації та ремонту машин



СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва курсу	БЕЗПЕКА ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ
Викладач(-і)	Станіслав КАТЕРИНИЧ , кандидат технічних наук, доцент
Контактний тел.	+38(066)766-73-60
E-mail:	KaterinichS@ukr.net
Обсяг та ознаки дисципліни	Вибіркова дисципліна, змістових модулів – 2. Форма контролю: залік. Загальна кількість кредитів – 4, годин – 120, у т.ч. лекції – 28 години, практичні заняття – 14 годин, самостійна робота – 78 годин. Формат: очний (offline / facetoface) / дистанційний (online). Мова викладання: українська. Рік викладання – 2022.
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку, розміщеному в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua; у режимі відеоконференцій Zoom, через електронну пошту, Viber, Messenger, Telegram за домовленістю.
Пререквізити	Ефективність засвоєння змісту дисципліни "Безпека дорожнього руху" значно підвищиться, якщо студент попередньо опанував матеріал таких дисциплін як: «Транспортні засоби», «Організація міжнародних автомобільних перевезень», «Комп'ютерна техніка та програмування», «Загальний курс транспорту», «Основи транспортної психології», «Дослідження операцій у транспортних системах», «Основи теорій систем і управління на транспорті», «Інформаційні системи і технології на транспорті», «Організаційно-виробнича структура транспортних підприємств», «Основи економіки транспорту».

1. Мета і завдання дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є засвоєння студентами бакалаврами основних понять та базових теоретичних і практичних навичок розв'язання задач для здійснення ефективної професійної діяльності, мати загальне поняття про зміст і практичне призначення заходів безпеки на автомобільному транспорті; уявляти об'єктивну необхідність заходів безпеки, їх матеріальної основи, джерел та меж практичного застосування; усвідомлювати сутності, принципи, функції та роль безпеки транспортних засобів в системі суспільства; пізнавати основні терміни та категорії курсу, а також вивчати сучасний стан і перспективи розвитку галузі.

Завдання вивчення дисципліни є формування компетентностей:

– Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

- Навики використання інформаційних і комунікаційних технологій.

– Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

– Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

- Здатність аналізувати та прогнозувати параметри і показники функціонування транспортних систем та технологій з урахуванням впливу зовнішнього середовища.

- Здатність організовувати та управляти перевезенням вантажів (за видами транспорту).

- Здатність організовувати взаємодію видів транспорту.

– Здатність оптимізувати логістичні операції та координувати замовлення на перевезення вантажів від виробника до споживача, дотримуватись законів, правил та вимог систем управління якістю.

– Здатність оцінювати експлуатаційні, техніко-економічні, технологічні, правові, соціальні, та екологічні складові організації перевезень.

– Здатність використовувати сучасні інформаційні технології, автоматизовані системи керування та геоінформаційні системи при організації перевізного процесу.

– Здатність врахувати людський фактор в транспортних технологіях.

2. Результати навчання

При вивченні дисципліни студент повинен набути наступні результати :

– Давати відповіді, пояснювати, розуміти пояснення, дискутувати, звітувати державною мовою на достатньому для професійної діяльності рівні.

– Давати відповіді, пояснювати, розуміти пояснення, дискутувати, звітувати іноземною мовою на достатньому для професійної діяльності рівні.

- Застосовувати, використовувати сучасні інформаційні і комунікаційні технології для розв'язання практичних завдань з організації перевезень та проектування транспортних технологій.

- Досліджувати транспортні процеси, експериментувати, аналізувати та оцінювати параметри транспортних систем та технологій.
- Розробляти, проектувати, управляти проектами у сфері транспортних систем та технологій.
- Розробляти, планувати, впроваджувати методи організації безпечної діяльності у сфері транспортних систем та технологій.
- Класифікувати та ідентифікувати транспортні процеси і системи. Оцінювати параметри транспортних систем. Виконувати системний аналіз та прогнозування роботи транспортних систем.
- Оцінювати параметри транспортних потоків. Проектувати схеми і мережі транспортних систем. Розробляти технології оперативного управління транспортними потоками.
- Досліджувати види і типи транспортних систем. Знаходити рішення оптимізації параметрів транспортних систем. Оцінювати ефективність інфраструктури та технології функціонування транспортних систем.

Набути соціальних навичок (soft-skills):

- здійснювати професійну комунікацію, ефективно пояснювати і презентувати матеріал, взаємодіяти в проектній діяльності;
- небайдуже ставлення до участі у громадських суспільних заходах, спрямованих на підтримку здорового способу життя оточуючих.

3. Політика курсу та академічна доброчесність

Академічна доброчесність:

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.

Відвідування занять:

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекції і практичні заняття курсу. Пропущені заняття повинні бути відпрацьовані не пізніше, ніж за тиждень до залікової сесії.

Поведінка на заняттях:

Недопустимість: запізньєнь на заняття, списування та плагіат, несвоєчасне виконання поставленого завдання.

При організації освітнього процесу в Центральнєукраїнському національному технічному університеті студенти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу; Положення про організацію вивчення навчальних дисциплін вільного вибору; Положення про рубіжний контроль успішності і сесійну атестацію студентів ЦНТУ; Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Предмет, метод та зміст курсу. Системи безпеки руху автомобіля: активна, пасивна, післяаварійна, екологічна.

Тема 2. Класифікація курсу. Система запобігання зіткнення автомобілів.

Тема 3. Системи контролю перетинання розмітки та бокової зони.

Тема 4. Системи відслідковування стану водія.

Змістовий модуль 2.

Тема 5. Автомобільні системи нічного бачення.

Тема 6. Системи пасивної безпеки автомобіля. Ремені та подушки безпеки.

Тема 7. Рух на дорогах зі знизеним коефіцієнтом зчеплення.

Рух на спусках і підйомах. Етика водіння. Системи розпізнавання людських облич. Ідентифікація водіїв транспортних підприємств.

5. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, письмовий контроль.

Рейтинг студента із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною шкалою, у тому числі: перший рубіжний контроль – 50 балів, другий рубіжний контроль – 50 балів.

Семестровий залік полягає в оцінці рівня засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу на лекційних, практичних, семінарських або лабораторних заняттях і виконання індивідуальних завдань за стобальною та дворівневою («зараховано», «не зараховано») та шкалою ЄКТС результатів навчання.

6. Рекомендована література

1. Безпека дорожнього руху. Автомобільні дороги, вулиці та залізничні переїзди. Вимоги до експлуатаційного стану : ДСТУ 3587-97.- [Чинний від 1997-01-01]. / К.: Держстандарт України.,1997.- 82 с. - (Національні стандарти України).

2. Безпека дорожнього руху. Світлофори дорожні. Загальні технічні вимоги, правила застосовування та вимоги безпеки: ДСТУ 4092-2002/ К.: Держстандарт України,-2002.- 34 с. - (Національні стандарти України).

3. Дорожній транспорт. Знаки номерні транспортних засобів : ДСТУ 4278 : 2006 - [Чинний від 2007-01-01]. – Х. :Держспоживстандарт України, 2007. – 58 с. – (Національні стандарти України).

4. Єдині правила ремонту й утримання автомобільних доріг, вулиць, залізничних переїздів, правила користування ними та охорони : постанова Кабінету Міністрів України від 30 березня 1994 р. № 198 / Зібрання постанов України. - 1994. - № 7.

5. Зеркалов Д.В. Безпека дорожнього руху. Навчальний посібник. – К.: Науковий світ, 2009. – 192 с.: іл.

6. Засоби транспортні дорожні. Експлуатаційні вимоги безпеки до технічного стану та методи контролю: ДСТУ 3649-97 [Чинний від 1999-01-01]. / К.: Держстандарт України.,1998.- 66 с. - (Національні стандарти України).

7. Кодекс України про адміністративні правопорушення : науково-практичний коментар / Р.А. Калюжний, А.Т. Комзюк, О.О. Погрібний та ін.; – 2-ге вид. – К. : Всеукраїнська асоціація видавців «Правова єдність», 2008. – 655 с.

8. Кашканов А.А., Грисюк О.Г. Безпека руху автомобільного транспорту. Навчальний посібник. –Вінниця: ВНТУ, 2005. - 177 с.

9. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Безпека дорожнього руху» для студентів напряму підготовки 6.070106 «Автомобільний транспорт» денної і заочної форми навчання./ Укл.: В.Ф. Коробкін – Макіївка: ДонНАБА, 2011. – 167 с

10. Норми і методи вимірювання вмісту оксиду вуглецю та вуглеводнів у відпрацьованих газах автомобілів з двигунами, що працюють на бензині або газовому паливі. ДСТУ 4277-2004 / К.: Держстандарт України.,- 2004.- 60 с. - (Національні стандарти України).

11. Норми і методи вимірювання димності відпрацьованих газів автомобілів з дизелями або газодизелями. ДСТУ 4276-2004 / К.: Держстандарт України.,- 2004.- 76с. - (Національні стандарти України).

12. Положення про службу безпеки дорожнього руху міністерств, інших центральних органів державної виконавчої влади, підприємств, їх об'єднань, установ і організацій. Постанова КМ України від 5 квітня 1994 р. № 227.

13. Про автомобільний транспорт : закон України від 5 квітня 2001 р. / Відомості Верховної Ради. - 2001. - № 22.

14. Про дорожній рух : Закон України від 28 січня 1993 р. № 3353-ХІІ : за станом на 19 січня 2006 р. / Відомості Верховної Ради України. — 1993. - № 31.

15. Про затвердження Інструкції про порядок обліку дорожньо-транспортних пригод і осіб, які в них постраждали, та обміну інформацією між закладами охорони здоров'я і органами внутрішніх справ : наказ МВС України та Міністерства охорони здоров'я України від 25 червня 2007 р. № 205/353 / Офіційний вісник України. - 2007. - № 52. - (Нормативний документ Мністерства внутрішніх справ та Міністерства охорони здоров'я. Інструкція).

16. Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з надання послуг з перевезення пасажирів і вантажів автомобільним транспортом загального користування (крім надання послуг з перевезення пасажирів та їх багажу на таксі) : наказ Держкомітету України з питань регуляторної політики та підприємництва та Мінтрансу України від 18 грудня 2003 р. № 136/985 / Офіційний вісник України. – 2004. - № 1.

17. Про затвердження Правил дорожнього перевезення небезпечних вантажів : наказ МВС України від 26.07.2004 № 822 / Офіційний вісник України від 17.09.2004 - 2004 р., № 35.- 357 с.

18. Про заходи щодо створення безпечних умов для міжміських і міжнародних перевезень автомобільним транспортом : постанова Кабінету Міністрів України від 18.08.94 № 567 / Зібрання постанов Уряду України - 1994 р., № 11.- 287с.

19. Про перевезення небезпечних вантажів : Закон України від 06 квітня 2000р. 1644-14 / Відомості Верховної Ради (ВВР). - 2000. - № 28.

20. Про Правила дорожнього руху: постанова Кабінету Міністрів України від 10.10.2001 № 1306 / Офіційний вісник України від 26.10.2001 - 2001 р., № 41.

21. Про проїзд великогабаритних та великовагових транспортних засобів автомобільними дорогами, вулицями та залізничними переїздами : постанова Кабінету Міністрів України від 18 січня 2001 р. № 30 / Урядовий кур'єр від 31.01.2001 - № 18

22. Розмітка дорожня. Технічні вимоги. Методи контролю. Правила застосування: ДСТУ 2587-94 / К.: Держстандарт України,- 1994.- 14 с. - (Національні стандарти України).

23. Технічні правила ремонту та утримання автомобільних доріг загального користування : наказ Української державної корпорації по будівництву, ремонту та утриманню автомобільних доріг «Укравтодор» від 26.09.1997 р. № 190.

24. Засоби транспортні дорожні. Технічні вимоги до безпечності конструкції автобусів загального призначення, які знаходяться в експлуатації. ГСТУ 60.2-00017584-011-2001.

25. Про порядок визначення переліку єдиних приписів для колісних транспортних засобів, предметів обладнання та частин, які можуть бути встановлені та/або використані на колісних транспортних засобах. Затверджено постановою Кабінету Міністрів від 14.02.2001 N 143.

26. Перелік єдиних технічних приписів (Правила ЄЕК ООН 1-109) Мінтранс-2000.

27. Про затвердження Порядку перевірки технічного стану транспортних засобів автомобільними перевізниками. Наказ Міністерства транспорту та зв'язку України від 05.08.2008 № 974

28. Єдині технічні приписи щодо конструкції маломісних дорожніх транспортних засобів загального користування. ДСТУ UN/ECE R 52-01-2002.

Інформаційні ресурси

29. <https://pidruchniki.com>

30. <https://zakon.rada.gov.ua>

31 <https://vseosvita.ua>

32. <http://moodle.kntu.kr.ua/course>

33. <https://studfile.net/>

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри ЕРМ

Протокол №11 від «15» березня 2022р.